

VIETTISEMINAARI

Juha Korri

Luennoitsija Juha Korri on pitkän linjan palveluskoiraharrastaja. Hän on kouluttanut koiria jo 25 vuotta palveluskoiralajeihin ja edennyt siinä huipulle edustaen Suomea useasti maajoukkueessa. Nykyisin hänen päälajinsa on suojelu, missä hän kilpailee malinoisien kanssa. Hän toimii myös aktiivisesti suosittuna maalimiehenä, kouluttajana ja luennoitsijana.

Viettiseminaarin alkuosa oli teoriaa ja loppuosa käytännön harjoituksia. Mukana käytännön harjoituksissa oli 10 harjoituskoirakkoa, joilla oli jonkinlaisia vireongelmia suuntaan tai toiseen. Seminaari oli innostava ja siinä keskityttiin selkeisiin perusasioihin.

Mitä on vietti?

Vietti on sisäsyntyinen toimintamalli, jonka avulla koira osaa toimia tietyllä tavalla uudessa tilanteessa. Koiralla olevat vietit eivät ole opittuja asioita, vaan niitä joko on koiralla tai ei. Jalostus on vaikuttanut siihen, mitkä vietit ovat milläkin rodulla tyypillisesti voimakkaita.

Harrastajien hyödyntämälle viettiteorialle ei ole kaikilta osin tieteellistä näyttöä, mutta teorian on kuitenkin todettu toimivan hyvin käytännössä. Harrastajalle viettiteorian tavoitteena on motivoida koira työskentelemään optimaalisesti ja intensiivisesti. Viettiteoriaa ei kuitenkaan aina muisteta hyödyntää käytännössä.

Jotta koira toimisi joissain vietissä, pitää neljän tunnusmerkin toteutua. Esimerkkinä alla käytetään saalisviettiä, joskin nämä neljä ominaisuutta löytyvät kaikista vieteistä:

1. Viretila

- Kullakin vietillä on oma viretilansa ja esimerkiksi hyvin vireetön ja ei toimintavalmis, mutta nälkäinen koira on ravinnonhankinta- ja saalisvietin suhteen oikeassa viretilassa

2. Avainärsyke

- Pakeneva saalis

3. Viettitoiminto

- jahtaaminen, pureminen ja tappaminen

4. Viettipäämäärä

- kuolleen saaliin kanssa rauhoittuminen

Esimerkiksi nukkumista ei voida pitää viettinä, koska sisäsyntyinen avainärsyke puuttuu. Samoin aggressio yksinään ei ole vietti, koska sitä ei esiinny irrallisena, vaan aina ainoastaan liitettyinä vietteihin.

Miksi viettejä pitäisi käyttää?

1. Koiran kokee menestystä, kun saavuttaa viettipäämäärän.

- Tämä tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että meillä on keino palkata koira, koska voimme tarjota sille menestystä viettipäämäärän saavuttamisella.

2. Motivointi

- Koiran koulutuksessa on tavoitteena hyvä intensiteetti.

3. Koiralla on sisäsyntyinen toimintamalli jo olemassa
- Koiralle ei tarvitse opettaa asiaa, koska se on sillä jo sisäsyntyisenä.

Mitä viettejä koulutuksessa käytetään?

Koulutuksessa käytetään yleisimmin saalisviettiä, laumaviettiä (viettipäämääränä esimerkiksi kehuminen, laumassa ole jne), ravinnonhankintaviettiä (syöminen, jonka viettipäämääränä on täysi tai osittainen kylläisyys) sekä puolustusviettiä (koira puolustautuu uhkaa vastaan; viettipäämääränä on uhkatilanteen päätyminen).

Kaikissa vieteissä on viettitoiminto. Saalisvietissä oleva koira on intensiivinen ja kiihkeä. Laumavietissä ja ravinnonhankintavietissä toiminta ei ole niin intensiivistä. Toki yksittäisiä eroja on. Todella ahne koira saadaan toimimaan ruualla hyvinkin kiihkeästi.

Saalisvietti

Esimerkkinä voidaan käyttää saalisviettiä. Avainärsyke saalisvietissä on pakeneva saalis. Pakeneva saalis laukaisee viettitoiminnon eli jahtaamisen ja viettipäämääränä on kuolleen saaliin kanssa rauhoittuminen. Tätä ei tarvitse koiralle enää opettaa, vaan se on luontaista sen toiminnalle.

Saalisvietissä voidaan erottaa kolme vaihetta. Jahtamisvaihetta seuraa saaliin kiinnisaaminen ja sen pureminen. Lopuksi saalis kannetaan pois. Kaikilla koirilla ei ole vahvana kaikkia näitä vaiheita, vaan koira esimerkiksi kyllä jahtaa, mutta ei käy kiinni saaliiseen. Tällöin koiralla ei ole kovaa saalisviettiä. Se kyllä jahtaa, mutta ei saalista.

Paimenkoirilla hyödynnetään saalisviettiä, mistä on saaliin kiinnisaaminen jalostettu pois. Siksi paimentaminenkin on saalistusta, mutta tiukan ja tarkan jalostuksen tuloksena paimenkoira ei käy lampaisiin kiinni. Paimennusviettiä ei ole sinänsä olemassa koirilla.

Paimenkoirista bordercolleilla on vahva jahtaamisvaihe, joka saattaa tuottaa vaikeuksia kouluttamisessa. Toisaalta se jaksaa jahdata ilman palkkaa pitkään eli myös treenata ilman palkkaa. Se tekee siitä hyvän harrastuskoiran. Totuus kuitenkin on, että kova rutiini tuottaa hyvän onnistumisprosentin; onnella ei ole juurikaan tekemistä menestyksen kanssa.

Koirilla siis on sisäsyntyisiä eroja saalisvietin eri vaiheita ajatellen. Suojelukoiralle on tärkeää, että se toimii hyvässä saalisvietissä kaikkine vaiheineen. Luonnossa saalistajat purevat täydellisesti eli niillä on koko suun rauhallinen puruote. Näin tulee olla myös suojelukoirien kanssa. Mikäli puruote on puutteellinen, ei koira toimi kunnolla saalisvietissä.

Millä vietillä pentua lähdetään kouluttamaan?

Koiranpentua koulutettaessa tulee valita sille sopivin tapa ja selvittää, missä vietissä koira parhaiten toimii intensiivisesti.

Kilpailuja ajatellen on tärkeää, että koira pystyy toimimaan pitkään ilman palkkaa. Sen viettipäämäärään pääsemistä pitää näin ollen pystyä pitkittämään ilman, että intensiteetti laskee. Näin ollen on tärkeää miettiä, minkä vietin vallassa koira kykenee odottamaan. Oleellinen kysymys siis on, palkataanko koira jatkossa lellulla vai ruualla? Sen selvittämiseksi tehdään testi, jonka tarkoitus on pyrkiä parhaaseen tulokseen.

Pikkupennun on oltava normaalissa viretilassa - ei siis ylivireä tai väsynyt. Koira ei saa myöskään olla kylläinen. Pennulle annetaan makupala, sitten toinen, kolmas ja neljäs. Ennen

viidettä makupalaa annetaan koiran odottaa. Odotusaika mitataan sekuntikellolla. Tässä siis mitataan sitä, kuinka kauan pentu malttaa odottaa vai lähtee se heti pois. Testi tehdään useana päivänä. Sama tehdään lelun kanssa. Pennun kanssa taistellaan lellulla ja otetaan se pois. Toistetaan neljä kertaa. Ennen viidettä taistelutuokiota mitataan pennun malttama odotusaika sekuntikellolla. Myös intensiteettiä havainnoidaan. Pyrkiikö pentu kiinni leluun tai namiin, vaikka sitä estetään kädellä?

Näiden "tutkimusten" perusteella valitaan sen vietin käyttö, joka on paras koiran saamiseksi parhaaseen tulokseen. Saalisvietissä toimiva koira on usein intensiivisempi, jonka takia kouluttajat haluavat mielellään käyttää tätä viettiä. Voi kuitenkin olla vaarallista, jos valitaan väärän vietin käyttö. Parhaan lopputuloksen kannalta ohjaajan pitäisi käyttää sitä viettiä, millä koira toimii parhaiten eikä sitä, minkä ohjaaja haluaisi.

Tilanne voi muuttua koiran kasvaessa eli vietti tai sen taso voi vaihtua. Ahneus kenties vähenee tai saalistusvietti kehittyy koiralle vasta myöhemmin. Silloin palkkakin pitää vaihtaa ruuasta leluihin. Joillakin koirilla toimii molemmat palkkaustavat eli sekä saalis- että ravinnonhankintavietti ovat vahvoja, mikä helpottaa koulutusta.

Vietteihin ja niiden ilmenemiseen vaikuttavat monet asiat. Koira voi saada negatiivisia kokemuksia, mitkä vaikuttavat esimerkiksi saalisviettiin. Voi käydä niin, että koiran kanssa leikitään lellulla ja hammas katkeaa. Koira yhdistää tämän leikkiin ja intensiteetti voi laskea epämukavan kokemuksen myötä. Myös ympäristö vaikuttaa koiraan etenkin nuorena, koska koira saa muitakin ärsykeitä kuin vain ohjaajan tuottamat. Koiran tunnetilaa pitää siksi seurata ja toimia sen mukaan.

Saalisviettiä ei pystytä koiralle opettamaan vaan sitä joko on koiralla tai sitten ei. Saalisvietti voi tulla esiin vasta vanhempana. Tähän voi olla syynä myös se, että koira on unohtanut muut ulkopuoliset ärsykkeet ja kykenee toimimaan myöhemmin. Silti saalisvietin määrä on ollut koko ajan sama. Voidaan todeta, että saalisvietin määrä on aina vakio, paitsi että pennusta aikuiseksi kehittyttäessä saalisvietin määrä voi muuttua.

Tunneoppiminen

Tutkimusten mukaan koira oppii parhaiten matalammassa vietissä. Mahdollisena ongelmana tässä on se, että koira oppii myös matalan vietilän eli tapahtuu tunneoppimista. Kovassa vietissäkin voi opettaa ja hyväksyä sen, että oppiminen tapahtuu hitaammin. Silti koira, joka on opetettu hitaammin korkeammassa vietissä, voi olla yhtä hyvä tai parempi myöhemmin kuin matalammassa vietissä opetettu. Myös ruualla opetettu koira voi toimia todella kovassa vietissä, mikäli se on kovin ahne. Silloin se todella haluaa saada ruokaa kädestä ja esimerkiksi imutusseuraamisessa todella tökkii ohjaajan kädet mustelmille.

Matalassa vietissä toimimisessa on siis aina riski, että koira oppii toimimaan vain matalassa vietilassa. Sen mielikuva tietystä liikkeestä on kiihkoton. Monet kouluttajat opettavat ensin matalassa vietissä ja sen jälkeen - koiran jo opittua asian - siirtyvät palkkaamaan lellulla (mikäli koiralla yleensä on saalisviettiä). Joissain tapauksissa on olemassa riski, ettei koira enää siirrykään korkeampaan vieteseen, koska se on oppinut toimimaan matalassa vietissä. Riski voi olla pieni, mutta se on olemassa.

Koiralla on lisäksi taipumus uudessa tilanteessa palata ensimmäiseksi opittuun tunnetilaan, vaikka välillä olisi tehtykin eri tilassa. Ensikäsitys jostain asiasta on todella voimakas, kuten ihmiselläkin. Esimerkkinä voidaan käyttää leijonaa. Lapsesta asti ihmiselle on opetettu, että leijona on vaarallinen ja siitä pitää pysyä kaukana. Sitten tunnettu tutkija selittää kuvien ja videoiden avulla, ettei leijona olekaan vaarallinen, vaan kyllä sitä voi huoletta rapsutella. Aika harva sitä uskoo, sillä jo lapsena opittu asia on vahvana käsityksenä mielessä. Esimerkkinä eläimen tunneoppimisesta on koira, jonka ensikäsitys tottiksesta on erittäin positiivinen: tottis

on kivaa! Jossain vaiheessa koira kyllääntyy tottikseen, kun sitä on tehty paljon. Viikon tauon jälkeen koiralla on taas kivaa - se palaa ensimmäisenä opittuun tunnetilaan.

Kisanomaisuus ja tunnetila

Koiralle pitää opettaa oikea tunnetila ihan ensimmäiseksi, kun se tulee uuteen kotiin ja on kotiutunut. Siitä on koulutuksessa valtava etu. Sen pitää toimia intensiivisesti tietyn vietin vallassa, esimerkiksi ravinnonhankintavietin. Sen suusta valuu kuola ja viretila on korkea. Tähän pyritään heti alussa. Ideana on siis se, että kun koiran kanssa aletaan kullakin kerralla harjoitella, sille sanotaan vaikka "tottikseen" ja kuola alkaa välittömästi valua suusta tai saalisvietti herää. Miten tämä opetetaan koiralle?

Sanaa ja tunnetilaa aletaan heti opettaa pikkupennulle. Ohjaaja jäykistyy ryhdikkääseen, kisanomaiseen asentoon ja sanoo pennulle "tottikseen" sekä palkkaa iloisena makupalalla tai lelulla. Näitä toistetaan useita kertoja. Aina kun treenituokio alkaa, tehdään näin ja saadaan koira heti oikeaan viretilaan. Tätä jatketaan, kunnes koiran vire nousee ohjaajan käyttäytyessä kisanomaisesti ja koira siirtyy oikeaan tunnetilaan. Tätä toistetaan pari viikkoa ja siirretään se lenkille ja treenikentälle.

Lenkillä ohjaaja jäykistyy paikalleen. Koira ei kutsuta, vaan irti juokseva koira palaa ohjaajan luokse itsestään jossain vaiheessa, jolloin sitä kehutaan ja palkataan iloisesti. Koira vapautetaan ja sama tehdään uudelleen seuraavalla lenkillä. Koira oppii tarkkailemaan ohjaajaa ja ilostuu, kun näkee hänen käyttäytyvän kisanomaisesti.

Treenikentällä koira saa alussa haistella vapaasti, ikään kuin se olisi lenkillä. Sehän ei voi tietää, mitä siellä on tarkoitus tehdä eikä sitä siksi saa kieltää. Sen sijaan ohjaaja alkaa käyttäytyä kisanomaisesti ja antaa koiralle avainsanan "tottikseen". Koska koira on ehdollistunut käytökseen ja avainsanaan, se terävöityy ja sen vire nousee. Sen suusta alkaa valua kuolaa tai sen saalisvietti herää. Se siis assosioi tiettyyn tunnetilaan, minkä se on jo kotona oppinut. Ohjaaja merkkää oikean tunnetilan sanomalla vaikka "jes!" ja palkkaamalla iloisesti. Tämän jälkeen pidetään 10 minuutin tauko ja tehdään uudelleen. Näitä lyhyitä harjoituksia voidaan tehdä useita päivässä. Kentällä kannattaa käydä usein.

Kun koira osaa siirtyä oikeaan tunnetilaan, voidaan sitä alkaa opettaa. Kun koira on muuten jo oppinut vaikkapa istumaan ja maahan, voidaan edetä. Sanotaan "tottikseen" ja annetaan makupala tai lelu. Sitten sanotaan "tottikseen" ja "istu" ja annetaan makupala tai lelu. Sitten sanotaan "tottikseen", "istu" ja "maahan" ja annetaan palkka.

Koira pitää myös siedättää uusiin paikkoihin, ihmisiin ja muihin uusiin asioihin. Sen kanssa leikitään ja treenataan ensin kaukana kohteesta, sitten lähempänä ja lähempänä.

Palkan saamisen mahdollisuus

Palkan odotusaika on tärkeä. Palkan antamista venytetään ja lyhennetään: palkka annetaan yhden sekunnin kuluttua, sitten kolmen, sitten kahden, sitten viiden, sitten yhden, sitten seitsemän, sitten kolmen, sitten kymmenen jne. Koiralla on oltava sellainen käsitys, että palkka tulee minä hetkenä hyvänsä! Tämä on tärkeää. Pennulle siis opetetaan, että tottis on kivaa ja palkka tulee minä hetkenä hyvänsä, kun pentu tekee jutut tietyllä tavalla. Pennunkin kanssa on aina pidettävä mielessä kisatähtäin. Sen pitää pystyä odottamaan palkkaa koko kisan ajan. Siihen edetään koiran kykyjen mukaan.

Koiran on saatava tunnetilaa vastaava palkka. Jos koira odottaa makupalaa, sen on saatava se, ei lelua. Muuten koira ei pääse viettipäämäärään eikä motivoitu palkasta.

Esimerkkinä palkan saamisen mahdollisuudesta voidaan käyttää seuruuta ja kontaktin kestoa. Harjoituskoirissa oli sellaisia, joiden kontakti seuruussa petti nopeasti. Siihen auttoi palkan tihentäminen. Koiran ollessa sivulla sanoi ohjaaja "sivu" ja palkkasi sivulle tulleen koiran antamalla makupalan suustaan ja kehumalla. Koira pyydettiin uudelleen sivulle ja toistettiin palkkaus viisi kertaa. Sitten annettiin seuruukäsky, otettiin askel ja palkattiin jne. Kun koiralla oli olemassa mahdollisuus palkkaan, se motivoitui ja piti kontaktin. Harjoituskoirat toimivat hienosti jo pienellä treenillä.

Toinen harjoitus tehtiin koiralle, joka lähti patukan kanssa pois eikä tuonut sitä takaisin ohjaajalle. Treeni tehtiin kahdella patukalla. Ohjaaja taisteli ensin koiran kanssa patukalla. Toinen patukka oli selän takana piilossa. Sitten ohjaaja eleettömästi löysäsi patukkaa koiraan päin eli passivoitui ja käski irrottaa. Samalla hän tempaisi esille toisen patukan ja heilutti sitä houkuttelevasti. Kun koira vaihtoi, ohjaaja taisteli ja antoi koiran voittaa. Näitä toistettiin, kunnes koira ei enää lähtenyt pois.

Jos vietti ei riitä tai sitä on liikaa?

Kaikilla koirilla ei minkään vietin aikaansaama intensiteetti riitä. Koira kestää odottaa palkkaa sekunnin tai neljän, mutta 20 sekuntia on liikaa ja koira lähtee pois ja menettää mielenkiintonsa. Vietti ei ole tarpeeksi vahva. Toisaalta koira voi olla liian kiihkeä ja se saattaa alkaa vinkua ja kihistä. Molemmissa tapauksissa on syytä miettiä, onko koiran kanssa edetty liian nopeasti.

Molemmissa tapauksissa pitää palkkaustiheyttä lisätä ja saada koira uskomaan, että palkka tulee millä hetkellä hyvänsä. Palkkauksen on oltava yllättävää.

Mikäli tämäkään ei auta, aletaan muutella jotain tai joitain vietin tunnusmerkeistä.

1. Sopiva viretila

Mikäli käytetään ruokaa palkkana, pitää koiran olla nälkäinen. Tämä ei tarkoita pitkää paastoa. Se ei auta, sillä ravinnotta olemiseen tottuu ja turtuu. Parempi tapa olisi antaa koiralle muutamana päivänä enemmän ruokaa ja sitten yhtenä vähemmän. Tämä tekee koiralle sopivan nälän.

2. Avainärsykkeen pitää olla riittävä tai vähemmän stimuloiva koiran mukaan.

Vietin laukeamiseen liittyy avainärsyke, joka saa koiran toimimaan viettinsä mukaisesti. Ärsyke voi olla ruoka tai pakeneva saalis.

Vähempivireiselle koiralle ärsykkeen pitää olla nopea, poispäin tapahtuva liike ja ylivireisellä vähemmän innostava tai paikallaan pysyvä. Ärsyke saadaan nopeaksi helposti ongenvavalla tai muulla pitkällä kepillä. Kepin päähän laitetaan naru, jossa on lelu kiinni. Vavalla vetäistään lelu nopeasti poispäin. Koira päästetään lähelle ja lopulta "epäonnistutaan" lelun pois tempaisussa ja koira saa saaliin kiinni. On tärkeää, että lelu liikkuu aina poispäin saaliinomaisesti, ei koskaan kohti koira. Vapaa voidaan hyödyntää harjoituskentällä sanomalla "tottikseen" ja liikauttamalla vapaa, joka on piilossa esim. tolpan takana. Samalla tavalla jatketaan vireen nostoja ja pidetään vire korkealla sanomalla "tottikseen" ja "istu", minkä jälkeen annetaan palkka. Lopulta vapaa jää pois ja lelu jää jäljelle.

3. Viettipäämäärän saavuttaminen

Joillain koirilla toimii se, että ne saavat palkan kahdeksassa tapauksessa kymmenestä, joillain kolmella kymmenestä. Kun koira opetetaan, sitä palkataan aina. Myöhemmin koiran opittua

asian siirrytään käyttämään satunnaispalkkaa, mikä on tehokkain palkkausmuoto. Mahdollisuus palkkaan on aina olemassa. Jokaiselle koiralle pitää löytää sopivin palkkaustiheys. Tätä voi myös mitata. Koiran kanssa tehdään kuusi istumista ja niistä jokaisesta annetaan palkka. Sen jälkeen tehdään yksi istuminen päivässä palkatta ja katsotaan, milloin istuminen alkaa hidastua. Palkka pitää tämän mukaisesti antaa koiralle jatkossa, ennen kuin tekeminen hidastuu. Koira saattaa myös nopeutua viikon aikana. Jos se on tosi nopea viidentenä päivänä, pitää palkata siitä eikä enää odottaa hidastumista.

Ylivireistä koira ei saa palkata levottomuudesta tai virheistä. Koiran on tehtävä ihan oikein saadakseen palkkaa, jotta se joutuu keskittymään. Palkan pitkittämisharjoitukset pitää aloittaa helposti sekunti kerrallaan. Ohjaajan on itse oltava hyvin rauhallinen. Jos koira äänтелеe, tekeminen lopetetaan ja koira nuhdellaan. Mikäli ääntely vieläkin jatkuu palkkaustiheydestä huolimatta, se viedään pois treenikentältä eli tekeminen loppuu.

Muita keinoja

Aina vietin tunnusmerkkien muuttelu ei auta. Apua löytyy myös muista keinoista.

1. Turhauma

Koiran turhauttaminen on seuraavista keinoista helpoin toteuttaa, joskaan ei tehokkain.

Tässä koiralle opetetaan palkkausrutiini. Tietystä asiasta se saa tietyn palkan. Sitten palkkaa ei annetakaan, mikä saa koiran turhautumaan. Toiveena on, että se alkaa yrittää enemmän palkan saadakseen. Koira pitää seurata, ettei turhaudu liian usein ja lannistu.

2. Patoutus

Koiran patouttaminen on vaikeampi tapa ja sen toteuttaminen pitää pohtia tarkasti.

Lyhyesti patouttaminen tarkoittaa sitä, ettei koiran anneta tehdä sitä, mitä se haluaisi. Sen ei siis anneta mennä viettitoimintaan eikä sen anneta purkaa energiaansa vaan synnytetään "paine kattilailmiö". Kun patouttaminen onnistuu ja intensiteetti on korkea, koira päästetään tekemään haluamansa asia. Tällaisessa patoutuneessa tilassa koiran suu on kiinni ja se on keskittynyt ja kiihkeä. Koiran pitää esimerkiksi seurata, vaikka sitä ärsytetään poispäin menevällä patukalla tai lelulla. Seuraamisesta tulee intensiivistä ja palkaksi koira saa purkaa patoutuman saalisviettitoimintoon.

3. Kanavointi

Tämä on tehokkain, mutta myös vaikein tapa. Tätä käyttämällä voi onnistua loistavasti tai mennä ihan pieleen. Kouluttajan on oltava taitava.

Tässä koira kanavoi puolustusvietin saalisviettiin. Voidakseen toimia saalisvietissä koira tarvitsee avainärsykkeen. Puolustusvietissä olevan koiran tavoite on saavuttaa turvallinen olotila joko puolustautumalla tai poistumalla paikalta eli pakenemalla. Avainärsykkeenä on uhka. Koira opetetaan vastaamaan puolustusvietin ärsykkeeseen saalisvietillä: koira uhataan, jolloin koiralle syntyy tarve päästä rauhaan ja turvaan. Se opetetaan vastaamaan tähän saalisvietillä eli puremaan maalimiestä ja pääsemään tätä kautta tavoitteeseen eli rauhaan. Koiran puruote on syvä ja rauhallinen eli saalisviettinen. Puolustusviettinen puru olisi raivoisampi. Uhan pitää siksi olla alussa vähemmän voimakas. Maalimies esimerkiksi puhalttaa koiraan tai huutaa. Tässä pitää löytää tapa, mikä parhaiten sopii kullekin koiralle. Kun koira reagoi, sille voidaan antaa patukka purtavaksi. Näin koira pääsee pois uhasta. Jos koira tekee jotain muuta, on ärsyke ollut liian voimakas.

Edistyminen alussa on hidasta. Kun koira edistyy, se puree kovemmin ja kovemmin kunnes pääsee tavoitteeseensa eli rauhaan. Tällöin vasta sitä voidaan kuormittaa enemmän.

Puolustusvietti on aina aktivoitavissa toisin kuin esim ravinnonhankintavietti. Jos koira on kylläinen, ei se halua ruokaa. Aina olemassa oleva puolustusvietti on siksi aina käytettävissä koulutuksessa.

Mietteitä

Luento oli ajatuksia herättävä ja innostava. Sain monia hyödyllisiä vinkkejä ja paljon mietittävää. Monet asiat selkenivät – koiran koulutus on loppujen lopuksi hyvin yksinkertaista puuhaa. Niin kauan kuin sen pitää sellaisena ja muistaa palata perusasioihin tarvittaessa.

Luentoa kuunteli Oili Huotari

- teksti on Juha Korrin tarkastama